

Prima instanță: Jud. Buiucani, mun. Chișinău (jud. R. Pascari)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Cimpoi, A. Danilov, I. Secrieru)

DECIZIE

23 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător:

Iulia Sîrcu

Judecători:

Galina Stratulat, Dumitru Visternicean

Nina Vascan, Nicolae Craiu

examinând recursurile declarate de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și Agenția Achiziții Publice,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Firma de Producție și Comerț „Decebal Impex” Sometate cu Răspundere Limitată împotriva Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor și Agenției Achiziții Publice, intervenienți accesorii Sometatea cu Răspundere Limitată „Vetzoagro” și Sometatea cu Răspundere Limitată „Vetfarm” cu privire la anularea actelor administrative,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, a fost admis apelul declarat de Firma de Producție și Comerț „Decebal Impex” Sometate cu Răspundere Limitată și casată parțial hotărârea Judecătoreiei Buiucani, mun. Chișinău din 14 aprilie 2016,

c o n s t a t ă:

La 17 august 2015, Firma de Producție și Comerț „Decebal Impex” Sometate cu Răspundere Limitată s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și Agenția Achiziții Publice, intervenienți accesorii Sometatea cu Răspundere Limitată „Vetzoagro” și Sometatea cu Răspundere Limitată „Vetfarm” privind anularea actelor administrative.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că este o persoană juridică care activează pe teritoriul Republicii Moldova, genul principal de activitate fiind: importul și comercializarea vaccinurilor, dispozitivelor medicale, produselor farmaceutice veterinare, etc.

Menționează că în luna ianuarie 2015, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a anunțat licitația nr. 14/02820 din 16 februarie 2015 pentru achiziționarea de vaccinuri, antigenuri, dezinfectanți, scule și accesorii. Conform condițiilor de calificare la licitație a fost indicat că ofertanții vor prezenta obligatoriu certificat GMP de la producător ca o condiție de calificare la licitație. Firma de Producție și Comerț „Decebal Impex” Societate cu Răspundere Limitată a prezentat oferta, dar Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a anulat licitația în condiții obscure.

Afirmă reclamantul că ulterior, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a anunțat licitația 15/00665 referitor la același obiect de achiziții. Condițiile de participare la licitație au prevăzut similar prezentarea obligatorie a certificatului GMP și ISO de la producător drept condiție de calificare la licitație, însă și această licitație a fost anulată de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

Explică reclamantul că la data de 12 iunie 2015 Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a publicat în buletinul achizițiilor publice nr.44 anunțul despre licitația publică repetată cu același obiect de achiziții ca și cele două licitații anulate anterior - nr.15/01400 pentru vaccinuri, antigenuri, dezinfectanți, scule și accesorii. De aceasta dată însă, față de condițiile de calificare enunțate în documentația de participare la cele două licitații anterioare anulate, a fost indicată ca o condiție de calificare prezentarea certificatului ISO sau GMP pentru toate tipurile de vaccinuri și tuberculin.

Drept urmare, consideră reclamantul că Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor ilegal a favorizat mai multe companii importatoare de produse veterinare de la producători care nu dețin certificat GMP.

Relatează că apreciind această prevedere ca fiind una neconformă legislației, la 12 iunie 2015 a depus o contestație la Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și Agenția Achiziții Publice, prin care a solicitat rectificarea pachetului de documente la licitația menționată, însă cererea sa a fost respinsă.

Opinează reclamantul că, obligativitatea prezentării certificatului GMP este confirmată de însăși Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor în răspunsul său către Societatea cu Răspundere Limitată „Vetzoagro”, în care aceasta a invocat prevederea imperativă a Hotărârii Guvernului nr. 93 din 15 februarie 2012 p. 4 al Anexei nr. 1, în care se indică că importatorii de medicamente de uz veterinar sunt obligați să prezinte autorității sanitar-veterinare competente documente confirmatoare că acestea au fost produse de producători autorizați conform standardelor de bună practică de producere.

Afirmă reclamantul că luând în vedere modificările ilegale introduse de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, aceasta a admis spre participare la licitație a unor companii ce au făcut oferte cu produse veterinare incluse de la producători care nu dețin certificat GMP, prin ce s-a încălcat legislația în vigoare și drepturile sale, care conformându-se legii a contractat cu producători autorizați deținători de certificate GMP și a prezentat oferta potrivit cerințelor de calificare.

Mai menționează că majoritatea ofertanților la licitație au inclus în oferta TVA la cota de 20% necâtând la faptul că la data licitației la produsele veterinare respective se

aplica cota redusă de 8%, ceea ce este ilegal. Cu toate acestea, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor nu a descalificat întreprinderile care au prezentat oferte incorecte cu cota de TVA greșită.

În drept, reclamantul își întemeiază acțiunea în baza prevederilor Legii privind achizițiile publice nr. 96 din 13 aprilie 2007; Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, art. 5-7, 33, 56, 60, 166, 167 din Codul de Procedură Civilă.

În urma concretizării cerințelor, solicită reclamantul anularea deciziei Agenției Achiziții Publice nr. 336/15 din 8 iulie 2015, anularea actului Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor prin care a fost respinsă contestația nr. 01-6/1062 din 23 iunie 2015, obligarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor de a introduce ca cerință de calificare în documentele de licitație pe licitația nr. 15/01400 prezentarea obligatorie a certificatului GMP de la producător, obligarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor de a descalifica toți ofertanții la licitația nr. 15/01400 care nu dețin certificat GMP de la producător, obligarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor de a descalifica toți ofertanții la licitația nr. 15/01400 care au indicat în ofertă cota de 20 % TVA, anularea deciziei Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor nr. 01-6/1428 din 20 august 2015 privind desemnarea câștigătorilor la licitația nr. 15/01400 în partea ce ține de loturile nr. 1-8 inclusiv și procesul-verbal al grupului de lucru cu privire la evaluarea ofertelor nr. 15/01400 din 18 august 2015, anularea deciziei Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor din 9 septembrie 2015 privind respingerea contestației reclamantului precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 4 decembrie 2015 au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Vetzoagro” și Societatea cu Răspundere Limitată „Vetfarm”.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 1 aprilie 2016 a fost admisă cererea reclamantului prin care a solicitat restituirea cererii de concretizare a acțiunii.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 14 aprilie 2016, cererea de chemare în judecată înaintată de Firma de Producție și Comerț „Decebal Impex” Societate cu Răspundere Limitată a fost admisă parțial.

S-a constatat ca fiind neîntemeiat refuzul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor nr. 01-6/1062 din 23 iunie 2015 la contestația Firmei de Producție și Comerț „Decebal Impex” Societate cu Răspundere Limitată din 12 iunie 2015.

S-a anulat decizia Agenției Achiziții Publice nr. 336/15 din 8 august 2015 în partea ce ține de respingerea contestației din 12 iunie 2015 depusă de Firma de Producție și Comerț „Decebal Impex” Societate cu Răspundere Limitată.

S-a anulat procesul-verbal al grupului de lucru a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor cu privire la evaluarea ofertelor nr. 15/01400/001 din 18 august 2015 la procedura de achiziție publică nr. 15/01400 din 13 iulie 2015, în partea ce ține de rezultatele evaluării ofertelor pentru loturile nr. 1-8.

S-a anulat decizia Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor nr. 01-6/1428 din 20 august 2015 privind desemnarea câștigătorilor la licitația nr. 15/01400 în partea ce ține de loturile nr. 1-8. În rest cerințele înaintate de Firma de Producție și Comerț „Decebal Impex” Societate cu Răspundere Limitată au fost respinse ca neîntemeiate.

S-a admis parțial cererea Firmei de Producție și Comerț „Decebal Impex” Societate cu Răspundere Limitată privind compensarea cheltuielilor de judecată și cheltuielilor de executare.

S-a încasat în mod solidar de la Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și Agenția Achiziții Publice în beneficiul Firmei de Producție și Comerț „Decebal Impex” Societate cu Răspundere Limitată cu titlu de cheltuieli de judecată suma de 12 480 de lei, inclusiv 10 000 de lei pentru serviciile de asistență juridică și 2 840 de lei cheltuieli de executare.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2016 au fost respinse apelurile declarate de către Firma de Producție și Comerț „Decebal Impex” Societate cu Răspundere Limitată și Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 14 aprilie 2016.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 12 aprilie 2017 au fost admise recursurile declarate de Firma de Producție și Comerț „Decebal Impex” Societate cu Răspundere Limitată și Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2016 și s-a remis cauza spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2017 a fost respins apelul declarat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și s-a admis apelul depus de Firma de Producție și Comerț „Decebal Impex” Societate cu Răspundere Limitată. S-a casat parțial hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 14 aprilie 2016, în partea respingerii parțiale a cerințelor Firmei de Producție și Comerț „Decebal Impex” Societate cu Răspundere Limitată și în aceasta parte a fost emisă o nouă hotărâre prin care: s-a constatat nulitatea contractului nr. 58/LP din 25 august 2015, încheiat între Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și Societatea cu Răspundere Limitată „Vetzoagro” și a contractului nr. 57/LP din 25 august 2015, încheiat între Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și Societatea cu Răspundere Limitată „Vetfarm”, în ambele cazuri cu repunerea părților contractelor la poziția inițială.

S-a anulat decizia Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor din 09 septembrie 2015 privind respingerea contestației depusă de Firma de Producție și Comerț „Decebal Impex” Societate cu Răspundere Limitată referitor la anularea rezultatelor licitației nr. 15/01400. În rest, hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 14 aprilie 2016 a fost menținută fără modificări.

La data de 8 decembrie 2017, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2017, solicitând admiterea acestuia și casarea integrală a deciziei instanței de apel.

În motivarea cererii de recurs a indicat că nu este de acord cu decizia contestată, o considera neîntemeiată și pasibilă de a fi casată din considerentele ce urmează. Instanța

de apel a aplicat eronat normele de drept material (art. 432 alin.(2), lit. a), c) din Codul de procedură civilă).

Declară că instanța de judecată a remarcat eronat faptul că întreprinderile din domeniul medicamentelor de uz veterinar și produselor farmaceutice veterinare sunt obligați să prezinte organelor competente certificatul GMP, întrucât nu există nici o mențiune explicită cu privire la prezentarea unui certificat confirmator exact. Mai mult ca atât, instanța a invocat greșit în decizia sa aplicabilitatea în prezentul litigiu a Directivei nr. 91/412/CEE din 23 iulie 1991 de stabilire a principiilor și orientărilor de bună practică de fabricație pentru medicamentele de uz veterinar, întrucât actele juridice ale Uniunii Europene nu au aplicabilitate directă în Republica Moldova, invocarea acestora fiind nejustificată și imposibilă din punct de vedere legal.

Explică că instanța de apel nu a luat în considerare argumentul Agenției precum că, obiectul licitațiilor publice preconizate este achiziționarea vaccinurilor, antigenurilor, dezinfectanților, care nu se încadrează în noțiunea de medicamente de uz veterinar.

Afirmă că, instanța ierarhic inferioară a apreciat arbitrat probele anexate la materialele dosarului.

Tot, la 8 decembrie 2017, Agenția Achiziții Publice nefiind de acord cu decizia sus menționată a declarat recurs, prin care a solicitat casarea integrală a acesteia și casarea parțială a hotărârii instanței de fond în partea admiterii cerinței privind încasarea cheltuielilor de judecată și cheltuieli de executare.

În motivarea recursului a indicat că decizia instanței de apel este nefondată și pasibilă de a fi casată.

Indică recurentul că Curtea de Apel Chișinău nu a luat în vedere că identificarea necesităților și stabilirea cerințelor pentru procedura de licitație țin strict de competența autorității contractante, în cazul dat Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și nicidecum de Agenția Achiziții Publice.

Astfel, consideră că solicitarea de excludere a certificatului GMP din documentația pentru licitația nr. 15/01400 din 13 iulie 2015, ține de competența Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

Invocă prevederile art. 9 din Legea privind achizițiile publice nr. 96-XVI din 13 aprilie 2007, potrivit căruia atribuțiile Agenției Achiziții Publice țin strict de procedura de achiziții publică nu și de caracteristicile sau careva certificări/includerea sau excluderea anumitor cerințe din documentele de licitație.

Totodată, afirmă că instanța de apel neîntemeiat a dispus încasarea în mod solidar a cheltuielilor de judecată și a cheltuielilor de executare, Agenției Achiziții Publice fiindu-i impuse restituirea unor sume de bani pentru acțiuni improprii, care sunt contrare prevederilor Legii privind achizițiile publice nr. 96-XVI din 13 aprilie 2007.

Conform art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 10 octombrie 2017. Astfel, se reține că recurenții s-au conformat cerințelor legale menționate și au declarat recursurile la data de 8 decembrie 2017, în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 28 martie 2018, recursurile declarate de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și Agenția Achiziții Publice, au fost considerate admisibile fiind transmise pentru a fi examinate în fond.

În conformitate cu art. 441 și art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului, verificând în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi probe.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul declarat de către Agenția Achiziții Publice, a admite recursul declarat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, cu casarea deciziei Curții de Apel Chișinău și transmiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu art. 358 alin. (1) din Codul de procedură civilă, hotărârile pronunțate în primă instanță de judecătoria pot fi atacate cu apel la curțile de apel de drept comun.

În corespundere cu art. 430 lit. a) din Codul de procedură civilă, sunt în drept să declare recurs părțile și alți participanți la proces.

Conform art. 429 alin. (4) din Codul de procedură civilă, nu pot fi atacate cu recurs deciziile de trimitere a cauzei la rejudecare ce nu se supun nici unei căi de atac, nici hotărârile în a căror privință persoanele indicate la art.430 nu au folosit calea de apel, din moment ce legea prevede această cale de atac, sau în privința cărora apelul a fost retras în modul prevăzut la art. 374.

Din actele cauzei rezultă că Agenția Achiziții Publice nu a atacat cu apel hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 14 aprilie 2016, respectiv, nu a folosit calea de atac apelul și nu este în drept să declare recurs împotriva deciziei instanței de apel.

Cât privește recursul declarat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor se menționează următoarele.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către

instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

După cum rezultă din materialele cauzei, la 12 iunie 2015 Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a publicat în buletinul achizițiilor publice nr. 44 anunțul despre licitația publică repetată cu același obiect de achiziții ca și la 2 licitații anulate anterior- pentru vaccinuri, antigenuri, dezinfectanți, scule și accesorii. Drept condiție de calificare fiind indicată prezentarea certificatului ISO sau GMP pentru toate tipurile de vaccin și turbeculin.

Tot, la aceeași dată Firma de Producție și Comerț „Decebal Impex” Societate cu Răspundere Limitată a depus contestația nr. 36 la Agenția Achiziții Publice și Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, potrivit căruia a solicitat rectificarea pachetului de documente la licitația sus specificată (f.d.130-132, Vol. I).

Prin răspunsul nr. 01-6/1062 din 23 iunie 2015, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a respins solicitările reclamantului (f.d.133-134, Vol. I).

Ulterior, la 25 iunie 2015 Firma de Producție și Comerț „Decebal Impex” Societate cu Răspundere Limitată a depus la Agenția Achiziții Publice dezacordul cu nr. 43, prin care a solicitat întreprinderea măsurilor în privința încălcărilor comise de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (f.d.135-137, Vol. I).

Conform deciziei din 8 iulie 2015, emisă de către Agenția Achiziții Publice contestația reclamantului din 12 iunie 2015 a fost respinsă (f.d.139-143, Vol. I).

Nefiind de acord cu decizia respectivă, la 17 august 2015, Firma de Producție și Comerț „Decebal Impex” Societate cu Răspundere Limitată s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și Agenția Achiziții Publice, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Vetzoagro” și Societatea cu Răspundere Limitată „Vetfarm”, solicitând anularea deciziei Agenției Achiziții Publice nr. 336/15 din 8 iulie 2015, anularea actului Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor prin care a fost respinsă contestația nr. 01-6/1062 din 23 iunie 2015, obligarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor de a introduce ca cerință de calificare în documentele de licitație pe licitația nr. 15/01400 prezentarea obligatorie a certificatului GMP de la producător, obligarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor de a descalifica toți ofertanții la licitația nr. 15/01400 care nu dețin certificat GMP de la producător, obligarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor de a descalifica toți ofertanții la licitația nr. 15/01400 care au indicat în ofertă cota de 20 % TVA, anularea deciziei Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor nr. 01-6/1428 din 20 august 2015 privind desemnarea câștigătorilor la licitația nr. 15/01400 în partea ce ține de loturile nr. 1-8 inclusiv și procesul-verbal al grupului de lucru cu privire la evaluarea ofertelor nr. 15/01400 din 18 august 2015, anularea deciziei Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor din 9 septembrie 2015 privind respingerea contestației reclamantului precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Instanța de fond, judecând cauza, prin hotărârea din 14 aprilie 2016, a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Firma de Producție și Comerț „Decebal

Impex” Societate cu Răspundere Limitată. A constatat ca fiind neîntemeiat refuzul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor nr. 01-6/1062 din 23 iunie 2015 la contestația Firmei de Producție și Comerț „Decebal Impex” Societate cu Răspundere Limitată din 12 iunie 2015. A anulat decizia Agenției Achiziții Publice nr. 336/15 din 8 august 2015 în partea ce ține de respingerea contestației din 12 iunie 2015 depusă de Firma de Producție și Comerț „Decebal Impex” Societate cu Răspundere Limitată. A anulat procesul-verbal al grupului de lucru a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor cu privire la evaluarea ofertelor nr. 15/01400/001 din 18 august 2015 la procedura de achiziție publică nr. 15/01400 din 13 iulie 2015, în partea ce ține de rezultatele evaluării ofertelor pentru loturile nr. 1-8. A anulat decizia Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor nr. 01-6/1428 din 20 august 2015 privind desemnarea câștigătorilor la licitația nr. 15/01400 în partea ce ține de loturile nr. 1-8. În rest, a respins ca neîntemeiate cerințele înaintate de Firma de Producție și Comerț „Decebal Impex” Societate cu Răspundere Limitată. A admis parțial cererea Firmei de Producție și Comerț „Decebal Impex” Societate cu Răspundere Limitată privind compensarea cheltuielilor de judecată și cheltuielilor de executare. A dispus încasarea în mod solidar din contul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor și Agenției Achiziții Publice în beneficiul Firmei de Producție și Comerț „Decebal Impex” Societate cu Răspundere Limitată cu titlu de cheltuieli de judecată suma de 12 480 de lei, inclusiv 10 000 de lei pentru serviciile de asistență juridică și 2 840 de lei cheltuieli de executare.

Instanța de apel, verificând legalitatea hotărârii instanței de fond, prin decizia din 10 octombrie 2017, a respins apelul declarat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și a admis apelul depus de Firma de Producție și Comerț „Decebal Impex” Societate cu Răspundere Limitată. A casat parțial hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 14 aprilie 2016, în partea respingerii parțiale a cerințelor Firmei de Producție și Comerț „Decebal Impex” Societate cu Răspundere Limitată și în această parte a emis o nouă hotărâre prin care: a constatat nulitatea contractului nr. 58/LP din 25 august 2015, încheiat între Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și Societatea cu Răspundere Limitată „Vetzoagro” și a contractului nr. 57/LP din 25 august 2015, încheiat între Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și Societatea cu Răspundere Limitată „Vetfarm”, în ambele cazuri cu repunerea părților contractelor la poziția inițială. A anulat decizia Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor din 9 septembrie 2015 privind respingerea contestației depusă de Firma de Producție și Comerț „Decebal Impex” Societate cu Răspundere Limitată referitor la anularea rezultatelor licitației nr. 15/01400. În rest, a menținut fără modificări hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 14 aprilie 2016.

În susținerea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că în speță odată ce s-a stabilit ilegalitatea actelor juridice ce au stat la baza încheierii contractelor nr. 58/LP și 57/LP din 25 august 2015, urmează a fi constatată și nulitatea acestora.

Dat fiind că reclamantul și-a retras cerința de constatare a nulității contractelor sus specificate, instanța din oficiu s-a expus în privința acesteia.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție analizând situația de fapt din prezenta speță, în coroborare cu probele anexate la dosar, menționează că, decizia instanței de apel este una nemotivată, concluziile fiind relatate într-o formă evazivă, incertă, neavând putere de convingere, fără a fi dată o apreciere cuvenită pretențiilor formulate în prezentul litigiu, în raport cu actele anexate la materialele dosarului, precum și normelor de drept, ce reglementează acest aspect, fapt ce contravine prevederilor art. 239 și art. 241 alin. (5) din Codul procedură civilă.

Or, analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă puterea de convingere.

În conformitate cu prevederile art. 216 din Codul civil, actul juridic este nul în temeiurile prevăzute de prezentul cod.

Potrivit art. 217 din Codul civil, nulitatea absolută actului juridic poate fi invocată de orice persoană care are un interes născut și actual. Instanța de judecată o invocă din oficiu.

Conform art. 220 alin. (1) din Codul civil, actul juridic sau clauza care contravin normelor imperative sunt nule dacă legea nu prevede altfel. Prin act juridic ce contravine legii se va înțelege nu numai actul încheiat cu nerespectarea prevederilor legii, dar și cel încheiat cu nerespectarea prevederilor fixate în actele normative subordonate legii (instrucțiuni, regulamente, alte acte ministeriale sau departamentale).

În acest sens, art. 82 alin. (2) din Legea privind achizițiile publice nr. 131 din 3 iulie 2015, reglementează cazurile în care instanța judecătorească constată nulitatea contractului de achiziții publice, și anume: a) autoritatea contractantă a atribuit contractul fără să respecte obligațiile referitoare la publicarea unui anunț sau unei invitații de participare, conform prevederilor prezentei legi; b) au fost încălcate prevederile art.31, dacă această încălcare a privat operatorul economic interesat de posibilitatea de a formula o cale de atac înainte de încheierea contractului, în cazul în care această încălcare este combinată cu încălcarea altor dispoziții privind achizițiile publice, dacă această din urmă încălcare a afectat șansele operatorului economic interesat de a obține contractul; c) autoritatea contractantă nu a respectat prevederile art.58 alin.(19) sau ale art.59 alin.(13)–(17).

În continuare, se menționează că, potrivit art. 219 alin. (1) din Codul civil, actul juridic nul încetează cu efect retroactiv din momentul încheierii. Dacă din conținutul său rezultă că poate înceta numai pentru viitor, actul juridic nu va produce efecte pentru viitor.

Din textul deciziei contestate se denotă că instanța de apel nu a verificat dacă la caz sancțiunea nulității poate avea *efect retroactiv* și dacă este posibilă repunerea părților în poziție inițială în cazul în care *obligațiile contractuale sunt deja executate*.

Or, potrivit art. 82 alin.(6) din Legea privind achizițiile publice nr. 131 din 3 iulie 2015, în toate cazurile în care sancțiunea nulității prevăzută la alin. (2) nu poate avea efect retroactiv, întrucât desființarea obligațiilor contractuale deja executate este

imposibilă, instanța judecătorească va aplica, în plus, și sancțiunea prevăzută la alin.(3) lit. b).

Totodată, instanța de apel nu a luat în considerație și prevederile art. 83 alin. (3) din Legea privind achizițiile publice nr. 131 din 3 iulie 2015, care statuează că prin excepție de la prevederile alin.(2), în cazul în care instanța judecătorească consideră, după analiza tuturor aspectelor relevante, că motive imperative de interes general impun menținerea efectelor contractului de achiziții publice, aceasta va dispune sancțiuni alternative după cum urmează: a) limitarea efectelor contractului, prin reducerea termenului de execuție al acestuia; și/sau b) aplicarea unei amenzi autorității contractante, cuprinsă între 2% și 15% din valoarea contractului, cuantumul acesteia fiind invers proporțional cu posibilitatea de a limita efectele contractului conform prevederilor lit. a).

Prin urmare, instanța ierarhic inferioară urma să verifice dacă nu există motive imperative de interes general ce ar impune menținerea efectelor contractelor de achiziții publice. Circumstanța dată este legată și de faptul că însuși reclamantul a renunțat la acest capăt de cerere, lăsând soluționarea la latitudinea instanței.

Mai mult ca atât, se reține că în speță instanța de apel stabilind ilegalitatea actelor ce au stat la baza încheierii contractelor nr. 58/LP și 57/LP din 25 august 2015, a constatat nulitatea acestora, în ambele cazuri cu repunerea părților la poziția inițială.

În temeiul retroactivității efectelor nulității actului juridic civil, părțile revin la situația în care s-au aflat înainte de încheierea acelui act juridic.

Potrivit art. 219 alin.(2) din Codul civil, fiecare parte trebuie să restituie tot ceea ce a primit în baza actului juridic nul, iar în cazul imposibilității de restituire, este obligată să plătească contravaloarea prestației.

Astfel, aplicând prevederile date, instanța judecătorească nu se va limita doar la faptul indicării asupra repunerii părților în poziția inițială, ci vor indica în dispozitiv, cu motivarea corespunzătoare în considerentele hotărârii, modalitatea de repunere în situația anterioară.

Contrar celor indicate, instanța de apel în decizia sa nu s-a expus, în mod expres și explicit asupra modalității de repunere a părților la poziția inițială (situația anterioară). Fapt ce constituie o încălcare a principiului clarității hotărârii judecătorești precum și care ar putea duce la crearea dificultăților într-o eventuală executare a hotărârii, motiv din care decizia instanței de apel nu poate fi menținută.

Or, în sensul art. 6 alin. (1) din Convenție, instanța de recurs ține să precizeze că, instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care își întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să prezinte noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii.

Cât privește admiterea cerinței privind anularea deciziei Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor din 9 septembrie 2015 privind respingerea contestației reclamantului, instanța de recurs menționează următoarele.

Potrivit art. 14 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de

lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel.

Respectiv, la 1 septembrie 2015 reclamantul a depus la Agenția Achiziții Publice contestația nr. 71, prin care a solicitat obligarea autorității contractante de a anula rezultatele licitației publice nr. 15/01400 și de a efectua reevaluarea lor.

Prin răspunsul nr. 016/1559 din 9 septembrie 2015, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și-a expus poziția față de contestația înaintată de Firma de Producție și Comerț „Decebal Impex” Societate cu Răspundere Limitată la 1 septembrie 2015.

Ulterior, prin decizia Agenției Achiziții Publice nr. 460/15 din 21 septembrie 2015, contestația reclamantului a fost respinsă.

Potrivit art. 3 alin.(1), (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț. Obiect al acțiunii în contenciosul administrativ poate fi și nesoluționarea în termenul legal a unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

Nu poate fi considerat drept act administrativ răspunsul, scrisoarea unei autorități publice care cuprinde poziția privind interpretarea unei legi sau unui act administrativ normativ, deoarece răspunsul, scrisoarea în cauză nu produce nici un efect juridic față de persoana care l-a solicitat și respectiv, nu sunt de natură să atingă un drept al persoanei recunoscut de lege.

În acest context, concluzia instanței de apel este greșită, or, reclamantul de fapt contestă răspunsul și nu decizia Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor din 9 septembrie 2015, care reprezintă punctul de vedere (poziția) asupra contestației depusă de Firma de Producție și Comerț „Decebal Impex” Societate cu Răspundere Limitată și nu-i atinge nici un drept prevăzut de lege.

Tot, relevant la caz este și faptul că instanța de judecată s-a limitat doar la admiterea pretențiilor privind anularea deciziei Agenției Achiziții Publice nr. 336/15 din 8 august 2017; deciziei Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor nr. 01-6/1428 din 20 august 2015, a procesului-verbal al grupului de lucru al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, însă ignorând prevederile art. 373 alin. (5) din Codul de procedură civilă, nu s-a expus asupra argumentelor invocate în cererile de apel, în acest sens nemotivând dacă actele contestate de reclamant sunt de natură să-i lezeze drepturile și interesele acestuia.

Or, instanța de apel nu se va referi doar la simpla constatare a faptului temeiniciei apelului, pretențiilor, deoarece în acest caz decizia apare ca nemotivată.

Prin urmare, se reține că circumstanțele expuse mai sus au rămas fără o apreciere adecvată din partea instanței de judecată, deși acestea urmau a fi verificate și analizate minuțios întru soluționarea corectă a litigiului.

La fel, soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, instanța de recurs fiind în imposibilitate de a exercita controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Agenția Achiziții Publice, a admite recursul declarat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, a casa decizia instanței de apel, cu remiterea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău.

La rejudecarea cauzei, se va ține cont de criticile invocate în textul deciziei și se vor înlătura omisiunile admise de instanța ierarhic inferioară, pentru asigurarea unei judecări corecte și legale a cauzei.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Agenția Achiziții Publice.

Se admite recursul declarat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2017, în cauza civilă intentată la cererea de chemare depusă de Firma de Producție și Comerț „Decebal Impex” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor și Agenției Achiziții Publice, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Vetzoagro” și Societatea cu Răspundere Limitată „Vetfarm” cu privire la anularea actelor administrative, și se remite cauza spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecători

Galina Stratulat

Dumitru Visternicean

Nina Vascan

Nicolae Craiu